

Farz, vacip, sünnet, müstehap, mübah, haram, mekruh ve müfsit ne demektir? Anlamları nelerdir? Mükellef ile ilgili hükümler nelerdir?

Mükellefle ilgili hükümler sekizdir. Bunlara “Ef’al-i Mükellefin” denir:

- **1) Farz:**

Dinimizce, yapılması kesinlikle emredilen şeye farz denir. Namaz kılmak, oruç tutmak ve zekât vermek gibi.

Farzın Hükümü: Farz olan görevleri yapan, karşılığında sevab kazanır. Özürsüz olarak yapmayan GÜNAH KAZANMIŞ OLUR. Farzı inkâr eden dinden çıkar.

Farz İki Çeşittir:

a) Farz-ı Ayın: her mükellefin yapması gereken farz demektir. Beş vakit namaz kılmak gibi.

b) Farz-ı Kifaye: Bazı mükelleflerin yapması ile diğerlerinin yapması gerekmeyen farz demektir. Cenaze namazı kılmak gibi. Bazı müslümanlar bir ölünün cenaze namazını kılsa farz olan görev yerine getirildiğinden, diğer müslümanların ayrıca o ölü için cenaze namazı kılmaları gerekmez.

- **2) Vacib:**

Farz kadar kesin olmamakla beraber kuvvetli bir delil ile yapılması emredilen şeye vacib denir. Bayram namazı kılmak, fitır sadakası vermek ve kurban kesmek gibi.

Vacibin Hükümü: Vacipleri yapan sevab kazanır. Özürsüz olarak yapmayan GÜNAH KAZANMIŞ OLUR

- **3) Sünnet:**

Farz ve vacipten başka Peygamberimizin ibadet niyetiyle yaptığı şeye sünnet denir.

Sünnet İkiye Ayrılır:

a) Sünnet-i Müekkede: Peygamberimizin çoğu zaman yaptığı, pek az yapmadığı sünnete Sünnet-i Müekkede denir. Sabah, öğle ve akşam namazlarının sünnetleri gibi.

b) Sünnet-i Gayri Müekkede: Peygamberimizin ara sıra yaptığı sünnete Sünnet-i Gayri Müekkede denir. İkinci namazının sünneti ile yatsının ilk sünneti gibi.

Sünnetin Hükümü: Sünnetleri yapan sevab kazanır. Peygamberimizin şefaatine nâil olur. Sünneti bile bile terk edenler GÜNAH KAZANMIŞ OLUR

4) Müstehab:

Peygamberimizin bazen yapıp, bazen de yapmadığı şeye Müstehab denir. Kuşluk namazı kılmak gibi.

Müstehabın Hükümü: Müstehab olan şeyleri yapan sevab kazanır, yapmayan GÜNAH KAZANMIŞ OLMAZ.

- **5) Mübah:**

Mükellefin yapıp yapmamakta serbest olduğu şeylere mübah denir. Oturmak, yürümek ve uyumak gibi.

Mübah'ın Hükümü: Mübah'ı yapan sevap kazanmaz, yapmayan da günah işlemiş olmaz.

- **6) Haram:**

Dinimizce yapılması kesin olarak yasaklanan şeye Haram denir. Haksız yere adam öldürmek, hırsızlık yapmak, içki içmek, kumar oynamak, domuz eti yemek, anne ve babaya karşı gelmek gibi.

Haramın Hükümü: Haramı işleyene ceza ve azap gerekir. Allah korkusundan dolayı haramdan kaçınan sevab kazanır. Haramı inkâr eden dinden çıkar.

- **7) Mekruh:**

Haram kadar kesin olmamakla beraber, dinimizce yapılmaması istenen şeye mekruh denir.

Mekruh İkiye Ayrılır:

1. **a) Kerahet-i Tahrimiyye=Harama Yakın Mekruh:** Vacipleri yerine getirmemek gibi.

Hükmü: Böyle bir mekruhu işlemekten sakınan sevab kazanır. Yapan günah işlemiş olur.

1. **b) Kerahet-i Tenzihyye=Helâla Yakın Mekruh:** Sünnet ve müstehapları yapmamak gibi.

Hükmü: Bu gibi mekruhlardan sakınanlar sevab kazanır, işleyenler GÜNAH KAZANMIŞ OLMAZ..

- **8) Müfsid:**

Başlanmış olan bir ibadeti bozan şeylere denir. Namaz kılarken konuşmak, oruçlu iken bilerek yiyip içmek gibi. Konuşmak namazı, yiyip içmek de orucu bozar.

Hükmü: Özürsüz olarak ve bile bile ibadeti bozmak GÜNAH KAZANMIŞ OLUR .